

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 9P/24/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214207317
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Vörösová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2015:2214207317.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Alicou Vörösovou, v právnej veci osoby L. T., nar. XX.XX.XXXX, vyhlásený za mŕtveho rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č.k.: XNc XXX/XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX, v konaní zast. súdom ust. opatrovníčkou I. U., zamestnankyňou Okresného súdu Dunajská Streda, za účasti Okresnej prokuratúry Dunajská Streda a T. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. Č.. X, X. o zrušenie rozsudku o vyhlásení za mŕtveho, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č.k. XNc/XXX/XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX, právoplatné dňom XX.XX.XXXX, ktorým bol L. T., nar. XX.XX.XXXX P. X., vyhlásený za mŕtveho sa z r u š u j e.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaním zo dňa 07.04.2014 domáha na tunajšom súde o zrušenie rozsudku č.k.: XNc XXX/XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX, ktorým bol L. T., nar. XX.XX.XXXX vyhlásený za mŕtveho s odôvodnením, že sa po pätnástich rokoch vrátil na Slovensko, je živý a zdravý.

Súd uznesením č.k.: 9P/24/2014-116 ustanovil navrhovateľovi opatrovníka v osobe zamestnankyne Okresného súdu Dunajská Streda, nakoľko súd má za to, že osoba, ktorá bola vyhlásená za mŕtvu, nemá spôsobilosť samostatne konať pred súdom až do momentu, keď súd svojím rozhodnutím zruší rozhodnutie o vyhlásení takejto osoby za mŕtvu, a toto rozhodnutie nadobudne právoplatnosť. Uznesením č.k.: 9P/24/2014-132 tunajší súd postupom podľa ust. § 81 O.s.p. začal konanie o zrušení rozsudku č.k. XNc/XXX/XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX, právoplatné dňom XX.XX.XXXX, ktorým bol L. T., nar. XX.XX.XXXX P. X., vyhlásený za mŕtveho.

Súd vo veci vykonal dokazovanie jednak výsluchom účastníkov konania a svedkov, oboznámil sa s obsahom pripojených listinných dôkazov a to záznamom k podanej informácii zo dňa 02.04.2014, dodatkom Obvodného oddelenia PZ Šamorín zo dňa 04.04.2014 pod č. L.-XXX/SA-J.-XXXX, spisom tunajšieho súdu č. k. XNc XXX/XX, oznámením o úmrtí L. T., oznámením Okresnej prokuratúry v Dunajskej Strede o vstupe do konania, návrhom na založenie spisového materiálu A/A zo dňa 02.04.2014 č. L.-XXX/XXXX, údajmi o osobe L. T., písomným vyjadrením Okresného riaditeľstva policajného zboru v Bratislave II, kópiami osobnej evidenčnej karty príslušníka policajného zboru SR vedenej na meno L. T., písomnými vyjadreniami pána L. T., navrhnutými svedkami Okresného riaditeľstva PZ Bratislava II, trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II v Bratislave č.k. XT/XX/XX zo dňa XX.XX.XXXX, obžalobou Okresnej prokuratúry Bratislava II č.k. L.-X zo dňa XX.XX.XXXX, e-mailmi jednak Veľvyslanectva SR v Haagu, Ministerstva spravodlivosti SR, sociálnej pracovníčky p. X.

L. z Ústavu lekárskej psychológie a lekárskej sociálnej práce v Amsterdame, oznámením predsedníčky Okresného súdu Dunajská Streda, e-mailovou komunikáciou medzi súdom, pánom L. T., T. T. a svedkami, oboznámením sa s obsahom znaleckého posudku č. X/XXXX vyhotoveného znalcom z odboru genetika, odvetvie analýza DNA a na základe takto vykonaného dokazovania ustálil nasledovný skutkový stav veci:

Účastníci konania mali termín pojednávania riadne a včas vykázaný. Svoju neúčast' ospravedlnili a nežiadali o odročenie pojednávania. Opatrovníčka mala termín pojednávania riadne a včas vykázaný. Svoju neúčast' neospravedlnila a nežiadala o odročenie pojednávania.

L. T. bol na návrh jeho manželky a jeho malol. syna vyhlásený za mŕtveho rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č.k. XNc/XXX/XX-XX zo dňa XX.XX.XXXX, právoplatné dňom XX.XX.XXXX, s tým, že deň jeho smrti bol určený XX.XX.XXXX. Z odôvodnenia predmetného rozsudku vyplýva, že L. T. uzavrel manželstvo s T. T. dňa XX.XX.XXXX. L. T. opustil spoločnú domácnosť v septembri r. 1998 a od marca r. 1999 bol nezvestný. Manželka L. T. vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 22.03.2002 v konaní XNc/XXX/XXXX uviedla, že od marca r. 1999 nemala o nezvestnom žiadne správy.

Dňa 07.04.2014 bol na tunajší súd podaný podnet navrhovateľa, ktorým sa domáha o zrušenie rozsudku č.k.: XNc XXX/XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX, ktorým bol L. T., nar. XX.XX.XXXX vyhlásený za mŕtveho s odôvodnením, že sa po pätnástich rokoch vrátil na Slovensko, je živý a zdravý. Navrhovateľ k podaniu doložil Záznam navrhovateľa k podanej informácii zo dňa 02.04.2014 spísaný na Obvodnom oddelení Policajného zboru v Šamoríne. Z obsahu záznamu vyplýva, že sa dňa 02.04.2014 o 16:30 h. dostavila na Obvodné oddelenie Policajného zboru v Šamoríne osoba, ktorá o sebe tvrdí, že sa volá L. T., je živý a zdravý. Preukázal sa cestovným pasom, vystaveným na meno L. T., nar. XX.XX.XXXX, č. pasu XXXXXXX s platnosťou do XX.XX.XXXX a vojenskou knižkou vystavenou na meno L. T., č. H. XXXXXX. Menovaný ďalej na Obvodnom oddelení PZ v Šamoríne uviedol, že sa zdržiaval v zahraničí s tým, že miesto pobytu v zahraničí nekonkretizoval. Navrhovateľ súdu predložil aj Dodatok p. J. T. k Záznamu k podanej informácii spísaný na Obvodnom oddelení Policajného zboru v Šamoríne dňa 04.04.2014. Z obsahu dodatku vyplýva, že sa dňa 04.04.2014 v čase o 11:25 h. dostavil na Obvodné oddelenie Policajného zboru v Šamoríne p. J. T., nar. XX.XX.XXXX, spolu s osobou, ktorá o sebe tvrdí, že sa volá L. T.. L. T. na Obvodnom oddelení Policajného zboru v Šamoríne vyhlásil, že v uvedenej osobe jednoznačne spoznal svojho syna, ktorého nevidel od 18.03.1999 a ktorý už dňa 02.04.2014 na Obvodnom oddelení Policajného zboru v Šamoríne podal vysvetlenie k jeho nezvestnosti.

Z osobnej evidenčnej karty L. T. (č.l. 25) vyplýva, že bol prijatý do služobného pomeru dňa XX.XX.XXXX príslušníka policajného zboru a jeho služobný pomer skončil dňa XX.XX.XXXX.

Tunajší súd dotazoval Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave II za účelom zistenia, či disponujú porovnávacími vzorkami DNA, na základe ktorých by bolo možné overiť totožnosť osoby, ktorá bola vyhlásená za mŕtvu s osobou, ktorá o sebe tvrdí, že je L. T.. Z oznámenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II vyplýva, že žiadne vzorky zaistené nie sú, nakoľko sa žiadne neodoberajú pri prijímaní do služobného pomeru. Z údajov o nezvestnej osobe (L. T.) vyplýva, že porovnávaciu vzorku DNA sa nepodarilo zaistiť, nakoľko otec, matka a manželka L. T. odmietli poskytnúť porovnávaciu vzorku DNA.

Na základe žiadosti tunajšieho súdu Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Bratislava II označilo svedkov, ktorí v r. XXXX pracovali s L. T. a boli by schopní L. T. opoznať.

Na pojednávaní dňa 18.12.2014 bolo vykonané dokazovanie výsluchom účastníkov konania a výsluchom svedkov p. J. T., p. H. T. a p. L. T.. Vzhľadom na to, že na pojednávaní dňa 18.12.2014 nedošlo k jednoznačnému opoznaniu osoby menovaného L. T., súd nariadil uznesením zo dňa 18.12.2014, č.k. 9P/24/2014-146 znalecké dokazovanie z odboru genetika, odvetvie analýza DNA za účelom zistenia pravdivosti tvrdenia menovaného, či je alebo nie je L. T., nar. XX.XX.XXXX.

Súdny znalec predložil súdu znalecký posudok č. X/XXXX spolu s vyúčtovaním dňa 21.01.2015. Z výsledkov vykonaného znaleckého dokazovania je jednoznačne potvrdená totožnosť, identita p. L. T., t.j. je preukázané, že L. T. žil aj po jeho vyhlásení za

mŕtveho ku dňu XX.XX.XXXX a je stále nažive.

Podľa § 7 odsek 1 Občianskeho zákonníka, spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé.

Podľa § 7 odsek 2 Občianskeho zákonníka, smrťou táto spôsobilosť zanikne. Ak smrť nemožno preukázať predpísaným spôsobom, súd fyzickú osobu vyhlási za mŕtvu, ak zistí jej smrť inak. Za mŕtvu súd vyhlási aj nezvestnú fyzickú osobu, ak so zreteľom na všetky okolnosti možno usúdiť, že už nežije.

Podľa § 19 Občianskeho súdneho poriadku, spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 29 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak nie je zastúpený ten, kto nemôže pred súdom samostatne konať, súd ustanoví mu opatrovníka, ak je tu nebezpečenstvo z omeškania. Rovnako sa postupuje, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Podľa § 81 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku, aj bez návrhu môže súd začať konanie vo veciach starostlivosti o maloletých, konanie o vyslovenie príпустnosti prevzatia alebo držania v ústave zdravotníckej starostlivosti, konanie o spôsobilosti na právne úkony, opatrovnícke konanie, konanie o vyhlásenie za mŕtveho, konanie o dedičstve a ďalšie konania, kde to pripúšťa zákon.

Podľa § 94 odsek 1 (prvá veta) Občianskeho súdneho poriadku, v konaní, ktoré možno začať i bez návrhu, sú účastníkmi aj tí, o právach alebo povinnostiach ktorých sa má konať.

Podľa § 199 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak súd zistí, že ten, kto bol vyhlásený za mŕtveho, je nažive alebo žil v deň, od ktorého dosiaľ neuplynul čas primeraný na to, aby nezvestný mohol byť vyhlásený za mŕtveho, zruší svoje rozhodnutie o vyhlásení za mŕtveho.

V konaní o zrušení rozsudku, ktorým bol L. T. vyhlásený za mŕtveho, sa súd musel vysporiadať s okruhom účastníkov konania a ich zastúpením v konaní na súde. Z vyššie uvedených ustanovení Občianskeho zákonníka vyplýva, že L. T. stratil spôsobilosť mať práva a povinnosti dňom vyhlásenia za mŕtveho. Týmto dňom stratil L. T. aj procesnú spôsobilosť, teda spôsobilosť samostatne konať pred súdom. Z ustanovenia § 94 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku však vyplýva, že účastníkmi konania, ktoré sa môže začať aj bez návrhu sú tí, o právach a povinnostiach ktorých sa má konať. V konaní o zrušení rozsudku, ktorým bol L. T. vyhlásený za mŕtveho sa jednoznačne koná o jeho právach a povinnostiach, L. T. je teda účastníkom konania. Podľa názoru súdu však až do právoplatnosti rozsudku, ktorým je zrušený rozsudok o vyhlásení za mŕtveho, nemá procesnú spôsobilosť, preto musí byť v konaní zastúpený opatrovníkom. Procesné postavenie L. T. v tomto prípade je špecifické a súd ho riešil tak, že L. T. ako účastníkovi konania, ktorý pre nedostatok procesnej spôsobilosti nemôže samostatne konať pred súdom, ustanovil opatrovníka, ktorý ho v konaní zastupuje.

Skutočnosť, že L. T. je nažive, má súd preukázanú z výsledkov znaleckého dokazovania a vzhľadom na uvedené dokazovanie súd považoval skutočnosť, že L. T. je nažive za dostatočne preukázanú.

Domnienka o smrti L. T., nar. XX.XX.XXXX, ktorý bol vyhlásený za mŕtveho rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č.k. XNc/XXX/XX-XX zo dňa XX.XX.XXXX, právoplatné dňom XX.XX.XXXX, s tým, že

deň jeho smrti bol určený XX.XX.XXXX, bola vyvrátená vykonaným znaleckým dokazovaním a preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 odsek 1 písmeno a) Občianskeho súdneho poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1 / O.s.p.).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1/ O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodovanie vo veci samej,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 205 ods. 3/ O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá toto vykonateľné uznesenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (§ 251 ods. 1/ O.s.p.), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (§ 251 ods. 2/ O.s.p.).